

Mossèn Pere Matamala

és mort

J. ROVIRA FORS

Aquesta era la notícia punyent i dolorosa que vam rebre la matinal del 3 de Juny. No hauria imaginat mai (tal com m'ha passat amb altres persones estimades) que mossèn Pere em precedís en la mort. Jovenàs, encara. En algunes converses li havia demanat que em fes l'obsequi d'una oració fúnebre a l'hora del meu funeral. Vanitat de vanitats: confiava en tenir assegurades les paraules d'una oratòria eloqüent. Ho hauria fet de cor. Mossèn Pere era l'home-sacerdot donat a l'amor dels altres i no fallava mai.

Set anys i escaig (1978-86) fou rector de Canet. Podem assegurar que si Canet ha tingut al llarg del seu temps parroquial rectors de debò, no hi ha dubte que mossèn Pere Matamala és un d'ells, un dels indiscutibles. Rector de tots: dels missaires, dels de tant en tant, dels que trobava pel carrer, dels que estaven sols, dels que no tenien diners; aquests foren una preferència en la seva preocupació. Li havia sentit a dir: «Vull poc bagatge, sentir-me com un pobre». Homes com mossèn Pere són dels que fan pensar que el missatge de Jesús encara promet molt.

Era un personatge encantador. Tothom ho sap. Lúcid. Amb idees ordenades, segur, sense presumpció. Sempre cordial i capaç de mantenir una actitud apaivagadora en els temes polèmics. Un petit sector el va titllar de «progre» més d'una vegada i el mirava amb prevenció. Era l'hora renovadora del Concili Vaticà Segon. Recordo l'anècdota que es produí amb motiu d'una homilia en què manifestà que «la doctrina de Crist ens agu-

llona». Un oient d'aquest grup de «doctors de la llei» (que no havia captat mai aquest mot estimulante) el va capir per «acollonar», amb la corresponent esquinçada de vestits.

Fou un capellà que va entendre que la vida espiritual s'ha de reflectir amb fets concrets. Els que qualifiquen mossèn Pere de lletraferit, erren. Mossèn Pere era un intel·lectual de dalt a baix. Les seves inquietuds eren més les d'un humanista que les d'un erudit. Entrava en els temes amb rigor, sempre amb responsabilitat. Els seus escrits i homilies en són tes-

timoni. No predicava mai de gori-gori. Es valia de la seva capacitat oratòria per convertir-la en una eina esmolada i apta per comunicar el seu apostolat. Les seves homilies -magistrals- poden ser un model d'oratòria. Justes de dicció, forma, contingut i temps. Amb llenguatge senzill, reflexiu i espiritual, capaç de fer que l'oient —encara que disposés de poc bagatge religiós— se situés plenament en el tema proposat.

Va ser un rector atent a les activitats litúrgiques i pastorals i alhora a les socials i culturals de la parròquia. Va saber fer de l'escriptura

una forma d'apostolat. Cal fer atenció als seus escrits en el «Full Parroquial» i en la premsa local. Es manifestava amb una prosa pedagògica i combativa que excel·lia per la claredat. Alguns d'aquests escrits són narracions meravelloses, d'una enorme força literària.

Mossèn Pere estava d'acord que la petita història local esdevé gran quan és la història d'un mateix, la pròpia de la seva nissaga i el seu poble. Així va anar endavant l'extraordinària «Exposició de la Història religiosa de Canet», presentada a la biblioteca i a la sala d'art «Cap i cua» (1980) i en la qual col·laboraren: Oriol Arnau, Joan Domènech Borràs, Josep Sisqueïlla, Narcís Roig, Manel Masriera, Ramón Rovira, Joan Rius, Joan Oms, Jordi Biosca, Josep Forcano, Francesc Soler, Flora Bessa, Fèlix Mussoll, Jaume Travessa S.J., Joan Robé, Ramón Vinyolas, Vicenta Tasis, Salvador Mitjà, Claudi Pasqual, exposició que jo vaig coordinar amb la revisió constant de mossèn Pere. La inaugura Miquel Coll i Alentorn, llavors Conseller Primer de la Generalitat. En el llibre imprès sobre l'exposició per l'editorial Cannetum, mossèn Pere escriví en el pòrtic: *Estem segurs que la present síntesi de la història religiosa de Canet és un bon servei. Perquè a través d'ella constatarem que Canet de Mar té un rerafons de segles; una consciència de poble amb un subsòl fèrtil; unes coordenades de caire econòmic, polític, artístic, social i religiós que marquen els trets de la nostra fesomia espiritual. La fe religiosa emmarcada en una comunitat parroquial testimonia que aquesta pot oferir-nos suficient oxigen, per futurs projectes...és capaç d'esdevenir zona verda que forneix esperança i sentit al nostre viure de cada dia.*

Recordo diàlegs molt bonics amb mossèn Pere sobre el silenci,

la pau personal, el més enllà, el patriotisme local, la pobresa. Ell sentia el neguit del que en deia la pobresa nova: *Tots aquests —comentava— que no tenen possibilitats de viure en la seva terra i han d'emigrar, també l'atur i les drogues.* Tot això ho comentava quan escriví aquell llibre sobre «l'Hospital de Pobres» de Canet (ed. Cannetum, 1986). En un repete de solidaritat mútua vaig prologar el llibre de «la Història de l'Hospital», ja que ell em féu el pròleg a la meua «Guia de la història de Canet» (1983, ed. Cannetum), en el qual celebrà que jo haguessin batejat el patriotisme local inventant-me la expressió «Canetisme».

No vull deixar d'escriure quelcom sobre el llibre «Antologia poètica a la patrona del Maresme». Els de l'editorial Cannetum van decidir publicar una Antologia poètica sobre la Mare de Déu de Canet (el catedràtic de literatura catalana Antoni Comas havia pronunciat una conferència a Canet sobre aquest tema el 1967). Es va tractar d'un recull de poetes d'antany i d'avui, una antologia contemporània. Mossèn Pere va escriure als bisbes-poetes Casaldàliga, Deig i altres que lliuraren poesies. Visitarem els poetes Salvador Espriu i Miquel Martí i Pol. En el seu poema Martí Pol es dirigeix a la Mare de Déu per dir-li: «no et conec Madona però sé de tu pels que me'n parlen amb veu de sal i la mirada encesa». Aquesta veu de sal i mirada ence-

sa fórem mossèn Pere i jo. El llibre és un recull esplendorós. Molts dels poetes es reuniren al santuari de Canet amb el bisbe Jaume Camprodon el dia de la presentació del llibre. Mossèn Pere fou un català de pedra picada. La seva idea de Catalunya era sòlida i consistent. La composició d'aquest llibre de poesia catalana el va viure amb goig. Li plaïa aquella estrofa del poeta-bisbe Casaldàliga:

*Catalunya feu-la forta
Revifeu la llar somorta
Doneu-nos fe, ginesta i pa*

Pocs dies abans de la seva mort el visitarem amb en Ramón, el meu germà; mentre ens premia les mans balbejava: *Gràcies per la vostra confortació. No en sortiré pas. És la meua «hora». Estic aquí esperant la mort, però no acaben de cridar-me. Us estimo molt. Fins la seva lenta agonia té quelcom d'excepcional. El nostre mossèn Pere Matamala és dels que han arribat allà dalt amb les mans plenes. Vull recordar-vos el que un dia em va dir: Mira, Pep Rovira, fem el que fem Déu ens estima.*

J. ROVIRA FORS

